

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 434/2022
17.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Филипа Живковића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Зорана Миљаковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 2К 19/20 од 28.09.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1026/21 од 10.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Филипа Живковића, адвоката Зорана Миљаковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 2К 19/20 од 28.09.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1026/21 од 10.02.2022. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ, КАО НЕДОЗВОЉЕН.**

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву 2К 19/20 од 28.09.2021. године, окривљени Филип Живковић оглашен је кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 3 године. Од окривљеног је сходно члану 246. став 7. Кривичног законика одузета опојна дрога марихуана прецизно одређена у изреци првостепене пресуде, и окривљеном су на основу члана 151. Законика о кривичном поступку враћени предмети прецизно наведени у изреци првостепене пресуде. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка те да Вишем суду у Панчеву плати на име паушала износ од 10.000,00 динара и на име осталих трошкова кривичног поступка износ од 45.000,00 динара, а на име трошкова насталих у истрази Вишем јавном тужилаштву у Панчеву

плати износ од 57.142,00 динара све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1026/21 од 10.02.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Панчеву, окривљеног Филипа Живковића и његових бранилаца адвоката Јована Тирића и адвоката Зорана Миљаковића и пресуда Вишег суда у Панчеву 2К 19/20 од 28.09.2021. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Зоран Миљаковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет или да захтев за заштиту законитости усвоји тако да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање пред измењеним саставом већа или укине само другостепену пресуду и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање о изјављеним жалбама пред измењеним већем, као и да се у смислу члана 488. став 3. Законика о кривичном поступку извршење правноснажне одлуке одложи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Филипа Живковића је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док је у преосталом делу недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног је указао да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати. Као незаконите доказе бранилац означава потврду о привремено одузетим предметима од 21.08.2019. године, извештај о форензичком прегледу лица места КТ бр. 450-917/2019 од 21.08.2019. године и криминалистичко-техничку фотодокументацију КТ бр. 450-917/2019 од 21.08.2019. године. Образлажући незаконитост потврде о привремено одузетим предметима, бранилац наводи да иста не може настати ни опстати самостално, већ представља саставни део записника о претресању, па како исти у овом случају није сачињен, јер полиција није доследно спровела оперативне радње, то је предметна потврда незаконит доказ. Осим тога, бранилац је указао да незаконитост извештаја о форензичком прегледу лица места и криминалистичко-техничке фотодокументације произилази из чињенице да фотографије са лица места не приказују затечено стање лица места, односно стање возила у моменту заустављања

окривљеног, да увиђај није вршен на лицу места где је по закону морао бити извршен, већ је извршен у Полицијској управи Панчево, а сам окривљени је испитан у својству грађанина иако је у тренутку испитивања био у својству осумњиченог, у ком случају се могла предузети једино радња претресање у складу са чланом 152. ЗКП, са наредбом о претресању судије за претходни поступак. Дакле, како оперативна радња није спроведена по закону и није сачињен записник, то је потврда о привремено одузетим предметима незаконита, а као плодове отровног дрвета требало је из списка предмета издвојити као незаконите и извештај о форензичком прегледу лица места и криминалистичко техничку документацију.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП, прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка. Ставом 2. истог члана између осталог прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага и о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима пронађеним или одузетим саставиће се записник. Ставом 4. истог члана, прописано је да о предузимању мера и радњи полиција одмах, а најкасније у року од 24 часа након предузимања обавештава јавног тужиоца.

Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да овлашћена службена лица могу предузети одређене мере (у конкретном случају преглед возила) јер рад на откривању кривичних дела и њихових учинилаца представља основну дужност криминалистичке полиције. Када постоје основи сумње да је одређено кривично дело за које се гони по службеној дужности извршено, полиција је дужна без било чијег посебног налога да предузме потребне мере да се учинилац не сакрије или не побегне и да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ.

Из списка предмета произилази да су критичном приликом 21. августа 2019. године полицијски службеници располагали оперативним сазнањем да се окривљени Филип Живковић дужи временски период бави препродајом опојне дроге марихуане и поступајући по наведеним оперативним сазнањима, дана 21.08.2019. године зауставили су путничко моторно возило којим је управљао окривљени Филип Живковић и извршеним прегледом возила на месту сувозача на патосници испод сувозачевог седишта пронађена је једна ПВЦ кеса у којој су се налазила два пакета са опојном дрогом марихуаном. Након обављеног прегледа возила, возило је превезено у ПУ Панчево где је сачињена потврда о привремено одузетим предметима, извештај о форензичком прегледу лица места и криминалистичко техничка фотодокументација.

Стоји чињеница да о извршеном прегледу возила који су обавили сходно члану 286. ЗКП, полицијски службеници нису формално сачинили записник у смислу члана 286. став 2. ЗКП, нити службену белешку, али имајући у виду да су наведени преглед

извршила лица овлашћена на то, да су о одузетим предметима сачинили извештај о форензичком прегледу лица места и потврду о привремено одузетим предметима коју је потписао и окривљени, да су у законском року од 24 часа обавестили тужиоца о предузетој радњи у смислу члана 286. став 4. ЗКП, то потврда о привремено одузетим предметима коју су сачинила овлашћена лица а окривљени потписао по оцени овог суда ни сама по себи, нити по начину прибављања није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Одредбом члана 147. став 1. ЗКП прописано је да предмете који се по Кривичном законнику морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку, орган поступка ће привремено одузети и обезбедити њихово чување. Самим тим, овлашћена службена лица имала су право и сходно законској одредби одузели су од окривљеног предмете (опојну дрогу марихуану) о чијем одузимању су сачинили потврду о привремено одузетим предметима, те иако формално нема записника о извршеном прегледу возила тај недостатак није од утицаја на законитост сачињене потврде, као ни на законитост сачињене криминалистичко - техничке фотодокументације и извештаја о форензичком прегледу лица места, у који припада и преглед возила.

Оспоравајући да је критичном приликом био предузет преглед возила, бранилац је указао и на повреду закона учињену комбиновањем оперативних и доказних радњи које су се смењивале, па је тако у једном тренутку окривљени испитан у својству грађанина, а у другом у својству окривљеног.

Овакви наводи оцењени су као неосновани из разлога што из списка предмета произилази да је критичне вечери (21.08.2019. године) предузета оперативна радња на начин како је то напред наведено, док је окривљени Филип Живковић први пут као окривљени испитан 10.12.2019. године пред Вишим јавним тужиоцем у Панчеву у присуству браниоца Павла Литричина када се бранио ћутањем, а потом и 20.01.2020. године када је детаљно изнео своју одбрану, у присуству браниоца адвоката Јована Ђирића, те су супротни наводи браниоца у погледу нејасног процесног положаја Филипа Живковића оцењени као неосновани.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је указао да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже на тај начин што указује да је дошло до погрешне оцене суда о постојању елемената кривичног дела из члана 246. став 1. Кривичног законика те да суд није са сигурношћу утврдио да је окривљени неовлашћено ради продаје преносио опојну дрогу-марихуану јер није доказано да постоји купац, продавац или споразум о продаји опојне дроге, а количина сама по себи по наводима браниоца није доказ да је опојна дрога била намењена продаји као ни начин паковања, с обзиром да опојна дрога није била упакована у мања паковања нити је постојала вагица за прецизно мерење.

Оваквим наводима бранилац суштински указује да пресуда нема разлога, нити су у њој наведени разлози о чињеницама које су предмет доказивања, те фактички указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, таксативно су набројане повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом, а које

представљају разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима које има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**